

4 АБ'ЕКТЫЎ ГОД СКЛАДАНЫ, АЛЕ ДЫНАМІЧНЫ

Наша зямля ў лічбе

З набыццём беспілотнага лятальнага апарата камітэт завяршыў стварэнне трохузроўневай сістэмы атрымання лічбавай інфармацыі аб зямельных рэсурсах. «Цяпер сістэма складаецца з беларускага спадарожнікавага касмічнага апарата, аэрафотакамеры, якая ўстанаўліваецца на самалёт, і беспілотнага лятальнага апарата, з дапамогай якога ўдакладняюцца даныя», — сказаў Андрэй Гаеў.

Ён таксама падкрэсліў, што летась Дзяржкаммаёмасць упершыню выйшла на пяцігадовы цыкл абнаўлення лічбавай інфармацыі аб зямельных рэсурсах, выканаўшы значны аб'ём аэрафотаздымачных работ. У гэтым кірунку адзначана актыўнае ўзаемадзеянне з Міністэрствам лясной гаспадаркі. «У мінулым годзе больш за 9 тысяч паведамленняў былі перададзеныя ў розныя дзяржорганы, перш за ўсё ў выканкамы, па пытаннях, звязаных са зменамі зямельнага пакрыцця. Гэта і заняцце зямельных участкаў, зарастанне іх і іншае. Больш чым па 3,5 тысячы выпадкаў паступіла зваротная сувязь па прыняцці рашэнняў», — дадаў Андрэй Гаеў.

Працягваецца работа па ўдакладненні межаў раёнаў. «Першапачаткова яе выканалі па Мінскай вобласці, летась — па Гродзенскай і Брэсцкай. Цяпер рыхтуецца праект указа, каб надаць адпаведны юрыдычны статус праведзенай рабоце. На чарзе — удакладненне да межаў у Віцебскай, Гомельскай і Магілёўскай абласцях», — адзначыў старшыня Дзяржкаммаёмасці.

Аўкцыён для ўсіх

«Праект змяненняў ва Указ «Аб парадку распараджэння дзяржаўнай маёмасцю» падрыхтаваны намі з улікам практыкі, што склалася пры прымяненні дзеючага акта, які дазваляе далучаць дзяржмаёмасць у абарот самымі рознымі спосабамі», — лічыць Андрэй Гаеў.

Сёння для продажу дзяржаўнай маёмасці, як правіла, праводзяцца аўкцыёны. Спачатку аб'ект выстаўляецца па стартвай, базавай цане, у яе аснову бярэцца ацэначны кошт альбо ў пэўных выпадках — рынковы. Калі аб'ект не прадаецца, то цана зніжаецца на 20 %, затым на 50 % і на 80 % — аж да адной базавай велічыні. Як паказвае практыка, аб'ектаў з паніжэннем у 20 % прадаецца вельмі мала. Унесена прапанова аб тым, каб існавала магчымасць пачынаць аўкцыёны, зніжаючы цану адразу напалову. Калі аб'ект карыстаецца попытам, то рынак сам выраўнуе яго кошт.

Для таго каб грамадзянін мог купіць дзяржаўны аб'ект, спачатку трэба, каб былі праведзены таргі з удзелам толькі юрыдычных асоб і індывідуальных прадпрыемстваў. Калі на першым аўкцыёне ніхто з юрыдычных асоб і ІП не выявіў жадання набыць аб'ект, то ў грамадзяніна з'яўляецца такая магчымасць для рэканструкцыі пад жылы дом або аграздзібу. Зараз прапануецца адмовіцца ад гэтага парадку і даць магчымасць адначасова ўдзельнічаць у аўкцыёнах усім ахвотным, у тым ліку і грамадзянам.

Мноства аб'ектаў рэалізоўваецца за адну базавую велічыню, пры гэтым не ва ўсіх населеных пунктах можна вызначаць такую стартавую цану. Прапануецца дазволіць продаж аб'ектаў па стартавым кошце ў памеры адной базавай не толькі ў абласных цэнтрах, але і ў гарадах з колькасцю насельніцтва больш за 50 тысяч ча-

Фота Марыны БЕГУНЮКАЙ.

лавек. Практыка паказвае, што калі на аб'ект ёсць некалькі прэтэндэнтаў, то канкурэнцыя прывядзе да большай выніковай сумы.

Каб павысіць зацікаўленасць уладальнікаў невыкарыстоўваемай маёмасці яе прадаць, закладваецца норма аб тым, што палова сродкаў, выручаных ад продажу, застаецца ў іх. (Сёння ж усе грошы за прададзеную дзяржмаёмасць накіроўваюцца ў бюджэт.) Акрамя таго, прапануецца павялічыць растэрміноўку пры куплі аб'ектаў дзяржуласнасці з аднаго года да трох гадоў, пры гэтым права на яе атрыманне будзе вызначаць пакупнік, а не прадавец.

У спісе на інвестыцыі — 43 прадпрыемствы

Штогод сумесна з зацікаўленымі міністэрствамі Дзяржкаммаёмасць складае спіс аб'ектаў для прыватызацыі і прыходу інвестараў. У гэтым годзе падрыхтаваны абноўлены пералік з 43 акцыянерных таварыстваў і ўнітарных прадпрыемстваў, летась вызначана 34 такія прадпрыемствы. Некаторыя з іх перайшлі ў новы спіс.

Адказваючы на пытанне аб неабходнасці складання такіх спісаў, старшыня Дзяржкаммаёмасці падкрэсліў, што яны разглядаюцца міжнароднымі рэйтынгавымі агенцтвамі як наяўнасць фармальнай магчымасці прыватызаваць тое ці іншае прадпрыемства, набыць пакет акцый. «Гэтая работа неабходная. Прадстаўнікі замежнага бізнесу хочуць бачыць нешта рэальнае, яны не вельмі разумеюць выраз, калі прадаецца ўсё. Некаторыя лічаць, што калі прадаецца ўсё, значыць, не прадаецца нічога», — дадаў ён.

Адзіны аператар

і закладныя адносіны

Асобна кіраўнік камітэта спыніўся на ўцягванні ў гаспадарчы абарот маёмасці, якая не выкарыстоўваецца і неэфектыўна выкарыстоўваецца. Адна з прапанаваных мер для больш актыўнага выкарыстання маёмасці — стварэнне адзінага аператара па яе продажы.

«Каб не ствараць новых суб'ектаў, не мяняць заканадаўства, мы вызначыліся, што Інстытут нерухомасці і ацэнкі будзе выконваць шэраг функцый. Згаданая юрыдычная асоба будзе выконваць усю перадапродажную падрыхтоўку аб'ектаў, уключаючы, калі трэба, афармленне прававых дакументаў на нерухомасць, праводзіць аўкцыёны, — растлумачыў Андрэй Гаеў. — Гэта значыць увесць аб'ём задач, якія трэба вырашыць для ўключэння ў абарот, будзе вырашацца гэтай структурай».

Спачатку тэхналогія адпрацоўваецца на акцыянерных таварыствах. Калі эксперымент будзе паспяховы, то такі

падыход распаўсюдзіцца і на дзяржмаёмасць, дадаў Андрэй Гаеў.

Змены ў Закон «Аб дзяржаўнай рэгістрацыі нерухомай маёмасці, правоў на яе і здзелак з ёй» уступаюць у сілу ў ліпені гэтага года. «Вырашаюцца неабходныя арганізацыйныя моманты, для таго каб спрасіць афармленне закладных адносінаў. З другога паўгоддзя юрыдычным асобам, якія заключаюць крэдытныя дагаворы пад заклад нерухомасці, будзе дадзена магчымасць не звяртацца ў агенцтва па дзяржаўнай рэгістрацыі, усё можа быць зроблена ў банку, які выдае крэдыт. Такім чынам, кліент вырашыць у комплексе ўсё свае пытанні, у тым ліку звязаныя з іпатэкай нерухомасці», — растлумачыў Андрэй Гаеў. Летась у нашай краіне было заключана больш за 52 тысячы дагавораў пад заклад нерухомасці, у тым ліку 26 тысяч — пад заклад кватэр. Пятая частка дагавораў па іпатэцы на кватэры заключана ў Мінску.

Без біткойна. Пакуль...

Адказваючы на пытанні журналістаў, Андрэй Гаеў адзначыў, што аб набыцці за крыптавалюту аб'ектаў дзяржнерухомасці пакуль гаворка не ідзе. У той жа час Дзяржкаммаёмасць удзяляе вялікую ўвагу прымяненню інфармацыйных тэхналогій. І ў геадэзічнай дзейнасці, і ў картаграфіі ствараюцца сучасныя комплексы. «Пры складанні тапаграфічных картаў палову працэсаў аўтаматызавалі. Набыць, атрымаць іншымі спосабамі дзяржаўную нерухомасць можна на разнастайных умовах і падставах», — сказаў Андрэй Гаеў.

Сярод перспектывіўных кірункаў у дзейнасці камітэта прымяненне тэхналогіі блокчэйн. «У гэтым кірунку плануем рухацца і ў бягучым годзе паспрабуем рэалізаваць работу з выкарыстаннем блокчэйна па папярэдняй рэгістрацыі дагавораў долевага ўдзелу ў будаўніцтве. Для гэтага і заканадаўчую аснову неабходна будзе стварыць. Пры гэтым уважліва вывучылі вопыт Азербайджана», — адзначыў старшыня Дзяржкаммаёмасці.

У рэжыме рэальнага часу вырашаецца пытанне з Міністэрствам прыродных рэсурсаў і аховы навакольнага асяроддзя па размяшчэнні ў лічбавым выглядзе інфармацыі аб асабліва ахоўных прыродных тэрыторыях і не толькі, адначасова кіраўнік камітэта. Што датычыцца картаграфіі, то завяршаецца работа над апошнім, чацвёртым томам «Вялікага гістарычнага атласа Беларусі», які ў выглядзе картаў завершыць стварэнне цэласнай карціны развіцця нашай краіны — ад першабытнага часу да сучаснасці. Сёлета з чатырох тамоў плануецца зрабіць адзін зводны матэрыял, які змяшчае квінтэсэнцыю гэтай фундаментальнай навуковай працы.

Сяргей КУРКАЧ.

22 лютага 2018 г.

ЗВЯЗДА

■ Беражыце сябе!

Блакiтныя i жоўтыя язычкі

Карыстацца газам

бывае смяротна небяспечна...

Жудасная трагедыя здарылася днямі ў Гродне: шасцікласніца ўтапілася ў ванне, атруціўшыся чадным газам. Як мяркую следства, яна ўключыла газавы воданагравальнік у ванным пакоі і страціла прытомнасць, паколькі ў дымаходзе калонкі і вентыляцыйным канале была недастатковая цяга. Медыкі рэанімавалі вучаніцу і ў цяжкім стане прывезлі ў бальніцу, аднак выратаваць яе не ўдалося. У аўторак дзяўчынка памерла...

Праз няспраўнасць газавога абсталявання, а таксама спробы нагрэць газам памяшканне гіне значна больш людзей, чым можна ўявіць. Перш чым пакой нагрэцца да камфортнай тэмпературы, пры няспраўнай калонцы вы спаліце ўвесь кісларод у ім і незаўважна пачынае засынаць, пасля чаго ўжо не падымецца, папярэджвае Віталь ХЛАПЯНЮК, газавік з 33-гадовым стажам працы.

— Каб нагрэць газам памяшканне, трэба, каб халоднае паветра не заходзіла ў жыллё, інакш тэмпература не будзе падымацца. Так што людзі заканапачваюць, што называецца, усе дзіркі: зачыняюць наглуха вокны, яшчэ і шчыліну пад дзвярыма чым-небудзь прыкрыюць, — сведчыць спецыяліст. — Праўда, ніхто не думае, што для гарэння аднаго кубаметра прыроднага газу — метану — трэба 9 кубоў паветра. А каб спаліўся кубаметр звадкаванага газу — прапану — увогуле зрасходуецца 20—30 м³ паветра. Зразумела, што такім чынам з памяшкання выпальваецца ўвесь кісларод і людзі задыхаюцца. Прылягуць на канапу падрамаць ды там і застаюцца.

Асабліва вераломная газавая цеплыня на дачных участках, дзе замест дома па першасці стаіць бытоўка ці вагончык, якія, здаецца, вельмі проста напаліць, уключыўшы пліту. А многія яшчэ ставяць на яе цагляны, каб тая нагрэліся. Газ пасля выключэння, а цэгла працягвае працаваць як печ, пакуль астывае і аддае цяпло. Калі перакрыць газ у час, яно, можа, і нічога, аднак хто ведае, дзе тая мяжа, калі нагрэтае газам паветра яшчэ смяротнае? Тым больш што ў самой пліце хаваецца яшчэ адна небяспека.

Усе пліты, што выпускаюцца нашай прамысловасцю, разлічаны на ўжыванне метану, а не звадкаванага прапану, які прадаецца ў балонах. Прапан — гэта прадукт нафты, і яго ўласцівасці значна адрозніваюцца ад характарыстык прыроднага газу. Ціск прапану (300 мм ртутнага слупка) удвая вышэйшы, чым у метану (140 мм). Пры гэтым каларыйнасць прапану ўдвая больш, чым у прыроднага газу. Пры згаранні аднаго м³ прыроднага газу выдзяляецца прыкладна 10 тысяч ккал, а пры спальванні прапану — 22—28 тысяч. Менавіта таму газам з балона ваду можна закіпяціць удвая хутчэй, чым прыродным:

— Людзі не ведаюць, што трэба мадэрнізаваць пліту і адаптаваць яе абсталяванне пад ужыванне прапану, а не метану. Зрабіць гэта проста: дастаткова дастаць з канфорак жыклёры і паставіць на іх месца танчэйшыя, з удвая меншым дыяметрам, — раіць Віталь Хлапянюк. — Аднак амаль ніхто гэтага не робіць, і полымя працягвае гарэць пры жыклёрах з шырокім дыяметрам. У выніку мы бачым жоўтыя язычкі агню, якія пры нармальным гарэнні павінны быць блакітнымі. Такім чынам не толькі псуецца каструлі, якія хутка чарнеюць, а яшчэ і расходуецца на трэць больш газу, чым трэба. Прычым гэтыя 30 % газу не згараюць, а выходзяць у памяшканне чадным газам. Атрымліваецца, што людзі не толькі выпальваюць з памяшкання кісларод, а яшчэ і напаўняюць яго ўзмаен паветра чадам, і смерць можа наступіць яшчэ хутчэй.

Застаецца толькі дадаць: паглядзіце на колер агню на сваёй пліце і пакапаціцеся, каб ён быў правільны — блакітны. Ды замест небяспечнай газавай цеплыні выбірайце лепш хай сабе і ў прахалодзе, але жыццё.

Ірына СІДАРОК